

LA PACDEFENDANTO

N-o. 21. NEREGULA INFOPRMA CIRKULERO POR ĈEĤOSLOVAKIO SEPT. 1953
OKTOBRO

MARŜU ANTAŬEN!

Marŝu antaŭen esperantistoj,
Avangardo de la batalantoj,
Por la paco, pioniroj fervoraj.
Vi, dissemantoj de vivo kaj am'!

El ĉiuj landoj, de ĉiuj rasoj,
De ĉiuj partoj kaj religion
Leviĝu unu voko, leviĝu unu kanto
Parolu unu lingvon, parolu Esperanton!

X Represita el „Oficiala organo de hungara esperantista societo laborista“: „ANTAŬEN“ el marta n-o de jaro 1923. La aŭtoro estas ne menciita. X x

PRI MALNOVAJ PACBATALANTOJ x
De Pál Balkányi - Budapest

Dro. Aleksandro Gieswein, parlamentano, papa prelato, de 1912-1921 prezidanto de hungara Esp-societo estis arda batalanto por paco kaj interkompreniĝo. La pacmovadon li ĉiam kunligis kun Esperanto. La Mond- packonsilantaro deklaris neceson de kulturinterŝanĝoj, Gieswein deklaris jam antaŭ jardekoj: „Esperanto celas ebligi al la popoloj pli facilan akiron de kulturaj produktoj el la mondo.“ Dum kelkaj jaroj nia prez. Frederik Karinthy /eble vi konas liajn esperantlingvajjn verkojn) kiu nur neperfekte sciis Esperanton, sed ĉiam batalis por ties aprobo same kiel kontraŭ la milito, por sincera paco, ĉiam akre kritikante la subpremon de popoloj, ekspluaton de laboristoj, kvankam mem li ne estis socialisto. Ke li bone vidis la veron, montras kelkaj citaĵoj el lia verko de 1917, kiujn nun represis la centra organo de la hungara partio „Szabad Nép“ okaze de la 15a datreveno de lia morto. Laŭ tio li jam tiam vidis, ke la rusaj bolŝevikoj estis la solaj, veraj batalantoj por la paco. Li skribas pri angla politikisto, kiu ekstaris en la parlamento kaj trankviligis la „civilizitan mondon“, ke por la rusa revolucio ne estas kaŭzo zorgi, ĉar la ekstrema laborista partio vane provis agitadi por la paco. Oni povas daŭrigi la militon, la hombuĉadon, la neniigon de homaj vivoj kaj havaĵoj! Li skribas, kvazaŭ estus la vortoj de brita kapitalista politikisto: „Se vi demandas, kion ni devas kompreni hodiaŭ en Eŭropo sub la esprimoj ribeligo kaj agitado, mi diros ankaŭ tion: Ni devas kompreni tiun sovaĝan beston, tiun detruantan elementon de la saĝa ŝtata ordo, kiu ekskuas la fundamenton de la socio kaj volas ribeligi la popolon, kiu resume volas tion, ke la homoj iru hejmen, en siaj domoj, eksidu, tagmanĝu kaj poste iru a la kampoj plugi kaj rikolti. Jes, ni diru klare kaj rikolti. Jes, ni diru klare kaj kuraĝe kiel viroj, la veron: jes, tion volas tiuj revoluciuloj!“ Kaj „La detruanto de la homa libereco estas la milito, amikoj. La malo de la milito ne estas la paco, sed la revolucio de ideoj!“ Li diris: ne sufiĉas la slogano „For la hombuĉadon!“ Necesas

forigi la malliberecon, necesas revoluciaj ideoj! Ni, vi ĉiuj, certe
Havas la saman opinion kaj laboras, volas pluen labori kaj ĉiam
pligrandskale por la forigo de la milito, por justa paco, por ĉesigo de
ĉia malamo, nekompreno, subpremo ekspluatado, por solidara kunlaboro, por
proleta internaciismo, por plibona estonto de ĉiuj nacioj, de la tuta
homaro. Jen la deklaroj de k-do Karynthy, kiuj igas nin kredi al ne
skuebla fakto, ke Esperanto estas bona, utila kaj uzenda. Li diris: „Ĝi
realigas nian deziron, ke ni komprenu nian homfraton, la alian homon,
komprenu k. ekamu lin kaj kiam li malfermas sian buŝon kriante al mi, „mi
parolas esperante“, mi parolas ne kaoson kaj malamon - mi parolas la
Esperon!“ - Rememorante la mortotagon de tiu nobla kaj saĝa verkisto, nia
amiko, ni kaj vi per ĉiuj fortoj laboru por la paco, progreso, solidareco
kaj interkompreno, ni parolu Esperon!

oooooooooooo

SALUTON AL NOVA KUNBATALANTO

Ankaŭ en la popoldemokrata Polio la Esperanto movado reaktiviĝas.
Jam aperis la 3a n-o. de esperanta bulteno titolita „GLOS ESPERANTISTÓW“,
kiun kuraĝe eldonas filio de Polia Esperanto Asocio en la urbo Wroclaw.
Malgraŭ tio, ke Ĝia tuta enhavo estas skribita en pola lingvo, ĝi tamen
faras sian laboron, vekante la polajn esperantistojn kaj instigante kaj
kuraĝigante ilin al plua batalo por nia nobla afero. Estus dezirinda
aperigi en ĝi almenaŭ kelkajn raportojn pri la Esp-movado en Polio en
Esperanto por la eksterlandaj legantoj aŭ kiuj necesas la polajn
gekamaradojn kunligi. Por tiu celo necesus ankaŭ publiki rubrikon kun
korespond-anoncoj. Ni deziras al la polaj k-doĵ multan sukceson!

LETERO EL BULGARIO

Koncerne Esperanto ne ekzistas organiza vivo. La Esperanto asocio
montras nenian vivsignon, kvankam ĝi ne estas nuligita kiel en
Ĉeĥoslovakio. Nur la Esperanto- kooperativo en Sofia iomete flagretas per
vendado de Esp-libroj. Novaj libroj ne estas eldonataj nek unu modesta
ciklostilita bulteno.

Tamen ĝojiga fakto estas, ke multaj bulgaraj esperantistoj vigle
laboras; korespondadas, propagandas nian lingvon ktp. Bedaŭrinde kursoj
ne estas aranĝataj. Ĉiu lernas mem, ofte per helpo de pli spertaj
kamaradoj. Mi mem varbis en nia loko pli ol 10 adeptojn kaj vekis
intereson kaj simpatian por Esperanto inter niaj loĝantoj. Bejko Markov,
Gara Levski, Bulgario.

oooooooooooo

EMOCIAJ ESPRIMOJ

Post pli ol du monata interrompo kaj denova sukceso ekspedi nian
bultenon al ĉiuj abonantoj, nia redakcio ricevis aron da leteroj, en kiuj
ili esprimas kun profunda emocio sian dankon al ni, pro la klopodo
daŭrigi la eldonadon de ĉi cirkulero. Ni publikigas 1 el tiuj leteroj:

„Dankeme ni ricevis vian PACDEFENDANTON el Olomouc. Honesta batalo pri
kiu mi estas ankaŭ firme konvinkita, ke estas necesa, ne estas vana!

Viajn virecajn vortojn je defendo jaj ĝusta celo de nia Esperanto
oni legas kiel Evangelion de nova homo. Mi gratulas al viaj sukcesoj! Mi,
kiu ankaŭ arde amas pacon, progreson kaj veron, malamante militon,
ekspluatadon kaj ĉiun malbonon, plene konsentas kun via alvoko al
persista laboro por justeca afero. Jes progresemaĵ esperantistoj ne estas
fabrikitaĵ el margarino. Mi ankaŭ havas multjarajn spertojn, mi bone
scias, ke estas nia devo honeste batali por la bono de la homaro. El nia
ĝusta vojo neniu forto de falsa iluzio povas forkonduki nin!“ Vladimír

MALÝ kaj Bedřich MUNZAR el uzino MILETA 01 en HOŘICE (Podkrkon.)

Ne eblas publiki pluajn da leter. Pro manko de loko. Ĉiuj parolas simile. La batalo por la paco kaj Esperanto forte kunkigas nin ĉiujn, ĉu profesoroj, instruistoj, pastroj, inĝenieroj, ĉu simplaj laboristoj, viroj aŭ virinoj, ni ĉiuj staras forte sub la standardo de nia nobla afero. Pro tio mi deva rifuzi vian dankon k. meriton, ĉar nur dank' al via komuna helpo ni en kamarada kolektiveco kapablas venki ĉiujn malfacilaĵojn k. barojn. R.B.

NIA MOVADO EN ĈEĤOSLOVAKIO

PLZEŇ, la 30/9. okazis la ĝenerala kunveno de nia rondeto, kiu post la deviga likvido fare de la Urba kleriga klubo transiris al la klubo de poŝtistoj. En la nova klubejo, gastejo „U Fišerů“, Sedláčkova str.39, kunvenis 16 anoj, kiuj elektis k-dinon Pavla Maroušová kiel deleg. de la rondeto por la komitato de la klubo. Estis decidite, ke la rondeto funkciu plu laŭ ĝisnuna maniero. Kurson por infanoj gvidas k-do Burda en sia loĝejo kaj k-do d-ro Jos. Černý instruas al 5 progresintaj infanoj ankaŭ private. Kurso por matur. homoj prepariĝas. Jam aliĝis 8 interesuloj.

OSTRAVA, la 29.10.53 okazis publika parolado de k-dino instr. Hartmanová-Havránková el Luhačovice pri siaj spertoj el vojaĝo tra Nederlando. La parolado faris bonan propagandon.

ALVOKO Baldaŭ finiĝos la jaro 1953. Nia administracio kune kun la redakcio ĉielmaniere klopodis dum la tuta jaro, malgraŭ la abundaj malfacilaĵoj kaj baroj, kontentigi la abonantojn. Vi bone scias ke la monreformo kaŭzis al ni senvalorigon de niaj financoj, plue la likvido de nia rondeto en Plzeň kaj la transdono de la eldonejo al Olomouc denove kaŭzis al ni elspezojn. Malfacile ni aĉetas la necesan kvanton da papero kaj aliajn materialojn. Dume multaj abonantoj ankoraŭ ne pagis sian kotizon por tiu ĉi jaro.

Ni do insiste petas, senprokraste sendi al ni vian kotizon, t.e. 6.-Kĉs por 1953 eble en ordinara letero al k-do R. Burda, Palackého nám. ĉ.6, PLZEŇ. X Se vi deziras, ke ni plenumu nian devon, poste ankaŭ necesas, ke vi plenumu la vian!

MUNICIO POR NIA BATALO

K-do Ronald Lynn, Anglio 6 resp. kuponoj kiel helpo al nia cirk.

OPAVA, la 8. de okt. komenciĝis nova Esp-kurso kun ĉ.30 gelernantoj. Inter ili estas ankaŭ infanoj. Instruas k-do Kuzník anastataŭ k-do Novobilský, kiu devis foriri al Praha. En propaganda kampanjo Esp-junularo eluzis la urban radio-disaŭdigon, ekspoziciajn kestojn kaj vizitis metio-lernantejmojn kaj fabrikejojn por varbi novajn adeptojn por Esperanto. En uzina gazeto de konstrulaboristoj estis publikita longa propaganda artikolo sub titolo „Sub la verda stelo - armilo de paco“, kiu tre konvinkige varbis por novaj kursoj.

PŘÍBOR, dum konferenco de esp-istoj el regionoj OSTRAVA kaj OLOMOUC okazinta la 25/10. en Příbor parolis k-do d-ro Pawlik pri „Manko de teknikaj vortoj en Esperanto“ kaj la uzina klubo TATRA prezentis interesan kulturan programon kun la celo plivigli nian movadon kaj

garantiigi ĝian pluan progreson.

NEKROLOGO Vendrede la 16. de oktobro 1953 je la 8. horo 30 min. mortis nia kara k-do František NOVÁK fervojisto (rentulo). Pli pol 40 jarojn li aktive laboris en la Esp-movado kaj estis unu el la fondintaj membroj de la laborista Esp-movado en Plzeň. La 20. de okt. je la 15.horo kune kun la familianoj, parencoj kaj amikoj, kolektive partoprenis la funebran cremonion en la krematorio de la Centra tombejo en PLZEŇ liaj esp-istaj gek-doj.

Dum la funebra parolado k-do Rud. Burda akcentis ĉiujn meritojn, kiujn havis la mortinta k-do Novák en la E- kaj porpaca movado kaj adiaŭas kun li en ĉeĥa kaj esperanta lingvo en la nomo de la plzena kaj tutmonda esperantistaro. K-do Novák mortis en aĝo de 71 jaroj pro kormalsano. Lian freŝan tombon ornamas bela krono de ruĝaj rozoj kun verda rubando, kiel lasta donaco de la esperantistaro.

NI SERĈAS RONDETON, KIU POVUS ELDONADI NIAN CIRKULERON. Ciklostilmasinon, paperon, tekstojn kaj ĉiun alian necesan materialon ni donas al dispono. Vi nur multobligos kaj distribuos. Anoncu vin tuj ĉe nia redakcio!!!